

KONKURRENCE- OG KUNDEKLAUSULER

5. udgave

Morten Langer

under medvirken af
Sara Baldus

Morten Langer – under medvirken af Sara Baldus

Konkurrence- og kundeklausuler

5. udgave/1. oplag

© Karnov Group A/S, København 2016

ISBN: 978-87-619-3838-1

Omslag: Birger Gregers mDD, Frederiksberg

Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Aarhus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Indhold

Forord 5

KAPITEL 1 · Konkurrence- og kundeklausuler 13

- 1.1 Afgrænsninger 13
 - 1.1.1 Loyalitetsforpligtelsen i ansættelsesforholdet 13
 - 1.1.1.a Loyalitetsforpligtelsens indhold 14
 - 1.1.1.b Loyalitetsforpligtelsens tidsmæssige udstrækning 35
 - 1.1.2 Markedsføringslovens regler vedrørende ansættelsesforhold 38
- 1.2 Definitioner 56
 - 1.2.1 Konkurrenceklausuler 58
 - 1.2.2 Kundeklausuler 61
- 1.3 Dækningsområde 64
 - 1.3.1 Fagligt dækningsområde, herunder omfattede aktiviteter 66
 - 1.3.2 Geografisk dækningsområde 72
 - 1.3.3 Omgåelse 73
 - 1.3.3.a Egentlig omgåelse 74
 - 1.3.3.b Anden omgåelse 78
 - 1.3.3.c Arbejdsgiverens omgåelse 81

KAPITEL 2 · Funktionærlovens § 18 85

- 2.1 Udviklingen i § 18 85
- 2.2 Betroelseskrav 91
- 2.3 Vederlagskrav i forbindelse med klausuler aftalt inden 15. juni 1999 101
- 2.4 Konkurrenceklausuler aftalt 15. juni 1999-31. december 2015 106
 - 2.4.1 Anciennitetskrav 109
 - 2.4.2 Kompensationskravet 112
 - 2.4.2.a Aftalemåden 113
 - 2.4.2.b Kompensationens størrelse 115
 - 2.4.2.c Betalingen af kompensation 121
 - 2.4.2.d Bortfald af kompensation 124

Indhold

- 2.4.2.e Særlige spørgsmål vedrørende
kompensationen 130
- 2.4.3 Opsigelse 133
- 2.4.4 Modregning 138
- 2.5 Fravigelse – særligt ved kollektiv overenskomst 145
 - 2.5.1 Fravigelse ved kollektiv overenskomst 146
 - 2.5.1.a Konkurrenceklausul i kollektiv overenskomst 148
 - 2.5.1.b Kollektiv overenskomst med regulering af
individuelle konkurrenceklausuler 151
 - 2.5.2 Ufravigelighed 153
 - 2.5.2.a Fravigelse til ugunst for funktionæren 153
 - 2.5.2.b Fravigelse til gunst for funktionæren 153

KAPITEL 3 · Funktionærlovens § 18 a 155

- 3.1 Grundlæggende betingelser 155
 - 3.1.1 Samarbejdspartnere mv. 157
 - 3.1.2 Direkte eller indirekte kontakt 158
 - 3.1.3 Anciennitetskrav 161
- 3.2 Kundeafgrænsning 161
 - 3.2.1 Tidsmæssig afgrænsning 161
 - 3.2.2 Kundeidentitet 165
 - 3.2.2.a Egen kontakt 165
 - 3.2.2.b Listekunder 167
- 3.3 Kompensation 169
 - 3.3.1 Særregler i forhold til § 18 169
 - 3.3.2 Ej dobbelt kompensation 169
 - 3.3.3 Opsigelse 171
 - 3.3.4 Modregning 172
- 3.4 Fravigelse – særligt ved kollektiv overenskomst 173

KAPITEL 4 · Aftalelovens §§ 36 og 38 174

- 4.1 Aftaleloven 174
- 4.2 Aftalelovens § 36 175
- 4.3 Aftalelovens § 38 180
 - 4.3.1 Aftalelovens § 38, stk. 1 181
 - 4.3.1.a Tidsmæssig udstrækning 186
 - 4.3.1.b Geografisk udstrækning 189
 - 4.3.1.c Andre forhold 195
 - 4.3.2 Aftalelovens § 38, stk. 2 202
 - 4.3.2.a Ansættelsesforholdet bringes til ophør af
arbejdsgiveren 206

- 4.3.2.b Ansættelsesforholdet bringes til ophør af medarbejderen 210
- 4.3.2.c Tvivlstilfælde 215
- 4.3.2.d Tidsbegrænset ansættelse med videre 216
- 4.4 Ugyldighedsvirkning i relation til kompensation 220

KAPITEL 5 · Ansættelsesklausuler 222

- 5.1 Indledning 222
 - 5.1.1 Udviklingen – intentionerne bag lov om ansættelsesklausuler 222
 - 5.1.1.1 Kort om jobklausuler 222
 - 5.1.2 Produktivitetskommissionen, Vækstpakke 2014 og DA/LO 223
 - 5.1.3 Anvendelse af klausuler for ikke-funktionærer 224
 - 5.1.4 Konkipering af klausuler 225
- 5.2 Konkurrenceklausuler 225
 - 5.2.1 Gyldighedsbetingelser 225
 - 5.2.2 Betroelseskrav 226
 - 5.2.2.1 Funktionærer 226
 - 5.2.2.2 Ikke-funktionærer 228
 - 5.2.3 Begrundelse 229
- 5.3 Kunde-klausuler 230
 - 5.3.1 Gyldighedsbetingelser 230
 - 5.3.2 Afgrænsning af anvendelsesområdet 231
 - 5.3.3 Kundeidentitet – krav om forretningsmæssig forbindelse 232
 - 5.3.4 Kundeliste 233
- 5.4 Kombinerede klausuler 234
 - 5.4.1 Gyldighedsbetingelser 234
- 5.5 Fælles regler 236
 - 5.5.1 Varighed 236
 - 5.5.2 Anciennitetskrav – krav om 6 måneders ansættelse 237
 - 5.5.3 Kompensation 239
 - 5.5.4 Kompensationens størrelse 240
 - 5.5.5 Bortfald af kompensation 243
 - 5.5.5.1 Væsentlig misligholdelse 244
 - 5.5.5.2 Tabsbegrænsningspligt 244
 - 5.5.6 Opsigelse 246
 - 5.5.7 Fravigelse ved kollektiv overenskomst 248
- 5.6 Tilsidesættelse af ansættelsesklausuler 249
 - 5.6.1 Generelt 249

Indhold

- 5.6.2 Bortfald ved arbejdsgivers opsigelse 250
- 5.6.3 Begrænsning af konkurrenceklausulen 251

KAPITEL 6 · Gyldighedsperiode 254

- 6.1 Afgrænsninger 254
- 6.2 Ikrafttrædelsestidspunkt 254
 - 6.2.1 Når stillingen fratrædes 255
 - 6.2.1.a Opsigelse uden suspension eller fritstilling 258
 - 6.2.1.b Opsigelse med suspension 259
 - 6.2.1.c Opsigelse med fritstilling 261
 - 6.2.2 Aftalte konkurrencebegrænsninger under ansættelsesforholdets beståen 262
- 6.3 Opsigelse og ophør af klausuler 266
 - 6.3.1 Klausuler aftalt den 15. juni 1999 eller senere 267
 - 6.3.2 Vederlag forskelligt fra de lovfæstede kompensationer 267
 - 6.3.3 Virksomhedsoverdragelse 274

KAPITEL 7 · Konventionalbod og erstatning 277

- 7.1 Indledning 277
- 7.2 Konventionalbod 277
 - 7.2.1 Nedsættelse 279
 - 7.2.1.a Konkret skade (skadevirkning) 280
 - 7.2.1.b Arbejdsgiverens adfærd 284
 - 7.2.1.c Bodens »proportionalitet« 286
 - 7.2.1.d Forholdets grovhed 287
 - 7.2.1.e Styrkeforhold /interesser og stillingens karakter 291
 - 7.2.2 Retsvirkning af bodsbetaling 292
 - 7.2.3 Konventionalbod i kombination med erstatning 295
- 7.3 Erstatning 297
 - 7.3.1 Berigelse 303
 - 7.3.2 Berigtigelse 304

KAPITEL 8 · Forbud og påbud 305

- 8.1 Indledning 305
- 8.2 Fremgangsmåde og betingelser 309
 - 8.2.1 Generelt 309
 - 8.2.2 Arbejdsgiverens ret 312
 - 8.2.3 Medarbejderens adfærd 316
 - 8.2.4 Mulighed for at opnå ret forspildes 318
 - 8.2.5 Bevisførelse 319

- 8.2.6 Tilstrækkeligt værn 320
- 8.2.7 Sikkerhedsstillelse 321
- 8.2.8 Værneting 323
- 8.2.9 Retssag og kære 324
- 8.3 Retsvirkninger af forbud eller påbud 325
- 8.4 Uberettiget forbud eller påbud 326

KAPITEL 9 · Internationale aspekter 328

- 9.1 Indledende bemærkninger 328
- 9.2 Formuleringer, herunder af dækningsområde 328
- 9.3 Håndhævelse af gyldige danske klausuler i udlandet 330
 - 9.3.1 Retlige muligheder for/begrænsninger i adgangen til håndhævelse i udlandet 330
 - 9.3.2 Alternativer til håndhævelse i udlandet 333
- 9.4 Konkurrenceklausuler aftalt under fremmed ret 337

Landkort 341

- Europa 342
- Nord- og Sydamerika 354
- Asien 366

Litteratur 379

Domsoversigt 383

Stikordsregister 437